

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Sprawozdanie za rok 2026
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język ukraiński
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy Poziom rozszerzony Poziom dwujęzyczny
<i>Termin egzaminu:</i>	6 maja 2026 r. – poziom podstawowy 14 maja 2026 r. – poziom rozszerzony; poziom dwujęzyczny
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	25 września 2026 r.

Sprawozdanie zostało opracowane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi.

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00

www.cke.gov.pl sekretariat@cke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie)

ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk
tel. 58 320 55 90

www.oke.gda.pl komisja@oke.gda.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie (województwo śląskie)

ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno
tel. 32 784 16 00

www.oke.jaworzno.pl sekretariat@oke.jaworzno.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie, podkarpackie)

os. Szkolne 37, 31-978 Kraków
tel. 12 683 21 01

www.oke.krakow.pl oke@oke.krakow.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży (województwa: podlaskie, warmińsko-mazurskie)

Al. Legionów 9, 18-400 Łomża
tel. 86 473 71 20

www.oke.lomza.pl sekretariat@oke.lomza.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi (województwa: łódzkie, świętokrzyskie)

ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź
tel. 42 664 80 50

lodz.oke.gov.pl sekretariat@lodz.oke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu (województwa: lubuskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie)

ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań
tel. 61 854 01 60

www.oke.poznan.pl sekretariat@oke.poznan.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie (województwo mazowieckie)

ul. Józefa Bema 87, 01-233 Warszawa
tel. 22 457 03 35

www.oke.waw.pl info@oke.waw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu (województwa: dolnośląskie, opolskie)

ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław
tel. 71 785 18 94

www.oke.wroc.pl sekretariat@oke.wroc.pl

Serwis Komisji Egzaminacyjnych: egzaminy.gov.pl

**Serwis
Komisji
Egzaminacyjnych**

Język ukraiński

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2025/2026 egzamin maturalny z języka ukraińskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań podstawy programowej określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka ukraińskiego na poziomie podstawowym składał się z 34 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie), 14 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi oraz 1 zadania otwartego rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (11 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), rozumienia tekstów pisanych (16 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), znajomości środków językowych (7 zadań zamkniętych i 6 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD lub pliku mp3, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz 1 zadanie sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 60 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte i otwarte oraz 12 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		4
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	3
	z techników	1
	z branżowych szkół II stopnia	0
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	2
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	2
	ze szkół publicznych	3
	ze szkół niepublicznych	1
	kobiety	3
	mężczyźni	1
	bez dysleksji rozwojowej	4
	z dysleksją rozwojową	0

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. poz. 1019).

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

TABELA 2.

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	z zaburzeniem widzenia barw	0
Ogółem		0

3. Przebieg egzaminu

TABELA 3.

Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu			6 maja 2026 r.
Czas trwania egzaminu			120 minut
Liczba szkół			4
Liczba zespołów egzaminatorów*			-
Liczba egzaminatorów*			-
Liczba egzaminatorów-weryfikatorów*			-
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)			-
Liczba unieważnień ³	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	-
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz)			-

* Dane dotyczą wszystkich poziomów egzaminu (podstawowego, rozszerzonego i dwujęzycznego) łącznie.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 302, z późn. zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881, z późn. zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

TABELA 4. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	4	–	–	–	–	–	–	–
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	3	–	–	–	–	–	–	–
z techników	1	–	–	–	–	–	–	–
z branżowych szkół II stopnia	0	–	–	–	–	–	–	–
bez dysleksji rozwojowej	4	–	–	–	–	–	–	–
z dysleksją rozwojową	0	–	–	–	–	–	–	–

* Dane dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2025/2026 egzamin maturalny z języka ukraińskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań podstawy programowej określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka ukraińskiego na poziomie rozszerzonym składał się z 31 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) oraz 17 zadań otwartych, w tym 16 krótkiej i 1 rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (11 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), rozumienia tekstów pisanych (14 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), znajomości środków językowych (6 zadań zamkniętych i 8 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD lub pliku mp3, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz 2 zadania sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub w minimalnym stopniu adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 60 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte lub otwarte w obszarach rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych i znajomości środków językowych oraz 13 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 6. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		15
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	5
	z techników	10
	z branżowych szkół II stopnia	0
	ze szkół na wsi	2
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	5
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	5
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	3
	ze szkół publicznych	13
	ze szkół niepublicznych	2
	kobiety	7
	mężczyźni	8

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. poz. 1019).

TABELA 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	z zaburzeniem widzenia barw	0
Ogółem		0

3. Przebieg egzaminu

TABELA 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu			14 maja 2026 r.
Czas trwania egzaminu			150 minut
Liczba szkół			12
Liczba zespołów egzaminatorów*			-
Liczba egzaminatorów*			-
Liczba egzaminatorów-weryfikatorów*			-
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)			-
Liczba unieważnień ³	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	--
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz)			-

* Dane dotyczą wszystkich poziomów egzaminu (podstawowego, rozszerzonego i dwujęzycznego) łącznie.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 302, z późn. zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881, z późn. zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

TABELA 9.

Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	15	–	–	–	–	–	–
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	5	–	–	–	–	–	–
z techników	10	–	–	–	–	–	–
z branżowych szkół II stopnia	0	–	–	–	–	–	–

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

Komentarz

Poziom podstawowy

Średni wynik uzyskany przez maturzystów przystępujących do egzaminu z języka ukraińskiego na poziomie podstawowym wyniósł 88% punktów. Zdający osiągnęli najwyższy wynik w zadaniach sprawdzających rozumienie ze słuchu – 97%. Dobrze poradzili sobie również z zadaniami sprawdzającymi rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 89%) oraz znajomość środków językowych (średni wynik – 86%). Najniższe wyniki tegoroczni maturzyści uzyskali za tworzenie wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 76%).

W części arkusza sprawdzającej rozumienie ze słuchu zdający otrzymali średnio 96% punktów za rozwiązywanie zadań zamkniętych, natomiast średni wynik za zadanie otwarte wyniósł 94%.

Zdający nie mieli większych trudności z rozwiązaniem zadań zamkniętych 1.1.–1.5. oraz 2.6., które sprawdzały umiejętność ogólnego rozumienia tekstu słuchanego (średni wynik – 97%).

Najwyższe wyniki maturzyści osiągnęli za rozwiązanie zadania 1. (średni wynik – 97%), które oparte było na pięciu tekstach, które łączył wyraz „mleko”. W obszarze rozumienia ze słuchu zdający bardzo dobrze poradzili sobie z zadaniem 1.1. sprawdzającym umiejętność określania intencji nadawcy lub autora wypowiedzi. Poprawnej odpowiedzi w tym zadaniu udzieliło 98% zdających, którzy na podstawie wypowiedzi określili, że autor tekstu proponuje wspólne gotowanie (odpowiedź **E.**). Maturzyści bez większych trudności określili też główną myśl wypowiedzi w zadaniu 1.3. oraz określili intencje nadawcy lub autora wypowiedzi w zadaniach 1.4.–1.5. W tych dwóch zadaniach zdający uzyskali wysoki wynik (97% poprawnych odpowiedzi). Nieco niższy był wynik za zadanie 1.2., które sprawdzało umiejętność określania kontekstu wypowiedzi (96% poprawnych odpowiedzi).

Równie dobrze zdający poradzili sobie z zadaniem 2., które sprawdzało różne wymagania: umiejętność wyciągania wniosków, określania intencji autora wypowiedzi, określania głównej myśli tekstu oraz wyszukiwania informacji szczegółowych (97–98% poprawnych odpowiedzi).

Największym wyzwaniem dla zdających było zadanie 3. Średni wynik uzyskany za rozwiązanie tego zadania wyniósł 94%. Zadania otwarte 3.1.–3.4. opierały się na rozmowie dotyczącej filmu animowanego „Król Lew” i wymagały udzielenia krótkich, precyzyjnych odpowiedzi na pytania odnoszące się do informacji zawartych w nagraniu. Zadania sprawdzały umiejętność znajdowania w wypowiedzi określonych informacji oraz formułowania odpowiedzi zgodnych z treścią.

Najtrudniejszym okazało się zadanie 3.3.

3.3. Що автори мультфільму робили в Кенії?

спостерігали за дикими тваринами

Fragment transkrypcji:

Щоб досягти такого ефекту, аніматори навіть побували в Кенії. Там у них не було часу на відпочинок. У Кенії вони уважно спостерігали за дикими тваринами, щоб пізніше максимально точно передати їхню поведінку в мультфільмі.

Poprawnie rozwiązało je 92% zdających. Zadanie wymagało nie tylko odnalezienia w tekście odpowiedniej informacji, ale również precyzyjnego określenia na jej podstawie celu pobytu twórców filmu w Kenii. W nagraniu pojawiła się informacja, że animatorzy obserwowali dzikie zwierzęta, aby później jak najdokładniej przedstawić ich zachowanie w filmie. Typowym problemem w tym zadaniu było podawanie nielogicznych odpowiedzi na pytanie, np. *їздили до Кенії* lub *були в Кенії*, które nie przekazywały najważniejszej informacji dotyczącej celu wyjazdu. Pojawiały się również błędy ortograficzne, jednak zwykle nie zakłócały one komunikacji i odpowiedzi zostały uznane za poprawne, np. *спостерігали за дикими тваринами*.

Średni wynik w części arkusza sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych wyniósł 89%. Za zadania zamknięte w tym obszarze zdający otrzymali średnio 92% punktów, natomiast średni wynik za zadania otwarte wyniósł 76%.

Maturzyści dobrze poradzili sobie z określaniem głównej myśli poszczególnych części tekstu. Średni wynik za zadanie 4., które sprawdzało tę umiejętność, wyniósł 96%. Wyniki uzyskane w poszczególnych zadaniach były zróżnicowane i wahały się od 94% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 4.3. do 97% poprawnych odpowiedzi w zadaniach 4.1. oraz 4.4.

Największym wyzwaniem okazało się zadanie 4.3.

- A. Світова слава
- B. Зухвала крадіжка
- C. Неочікуваний гість
- D. Пошкоджена камера
- E. Престижна кінопремія
- F. Найпопулярніші пернаті країни

Fragment tekstu:

Людам дуже захотілося зробити відео з папугою, і вони спробували підійти ближче до птаха. Але ледве вони ввімкнули камеру, як папуга миттєво вихопив її і втік з місця «злочину». Туристи переслідували папугу й через деякий час знайшли камеру. Птах кинув її серед каміння й приземлився поруч. На щастя, під час падіння прилад не постраждав.

Autor tekstu opisuje sytuację z udziałem papugi i turystów. Z powyższego fragmentu dowiadujemy się, że turyści chcieli nagrać ptaka, jednak papuga niespodziewanie wyrwała im kamerę i odleciała. Po pewnym czasie, kiedy turyści odnaleźli kamerę wśród kamieni, okazało się, że urządzenie nie zostało uszkodzone. Zdecydowana większość maturzystów (94%) właściwie zrozumiała ten fragment tekstu i zaznaczyła prawidłową odpowiedź B. Jednakże dla części zdających atrakcyjny okazał się dystraktor D. (Пошкоджена камера).

Prawdopodobnie skoncentrowali się oni na informacji o kamerze i błędnie założyli, że urządzenie zostało uszkodzone. Przyczyną trudności mogło być niezrozumienie końcowej części tekstu, w której wyraźnie wskazano, że po odnalezieniu kamery stwierdzono, iż urządzenie nie uległo uszkodzeniu.

Zadania 5.1.–5.7. oparte były na czterech tekstach. Sprawdzały umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji, określania głównej myśli tekstu oraz określania intencji autora lub nadawcy tekstu.

Zadania 5.1.–5.3. były zadaniami zamkniętymi, które wymagały dopasowania tekstów do zdań. Zdający bardzo dobrze poradzi sobie z tym typem zadań. Średni wynik wyniósł 97% poprawnych odpowiedzi. Tak wysoki rezultat wskazuje, że zdający potrafili określić główną myśl tekstu, znaleźć w tekście określone informacje oraz rozpoznać intencję autora.

Zadania 5.4.–5.7. to zadania otwarte. Wymagały one samodzielnego sformułowania odpowiedzi w języku ukraińskim na podstawie informacji zawartych w tekstach. Wyniki za te zadania były bardziej zróżnicowane i wahały się od 43% do 92% poprawnych odpowiedzi.

Największym wyzwaniem okazało się zadanie 5.7.

5.7. За яку допомогу хлопець отримав подяку?

за ремонт двигуна човна

Fragment tekstu A:

– Шкода... Гільєрмо б дав човен покататися, та двигун зіпсувався.

– Може, я гляну?... – запропонував Толя, пішов до чоловіків.

За десять хвилин витирав засмалцьовані руки, ніяково усміхався італійцям. Вони вдячно ляскали чужинця по плечу, жестикулювали активно-здивовано – мовляв, нам тебе Діва Марія послала! Другий день із двигуном мордуємося, а ти раз – і зробив!

– Та там справ... – відповідав, ніби винен у чомусь.

Poprawnej odpowiedzi udzieliło 43% zdających.

Oczekiwaną odpowiedzią było wskazanie, że chłopak otrzymał podziękowanie za naprawienie silnika łodzi (за ремонт двигуна човна). Trudność zadania wynikała z konieczności połączenia kilku informacji występujących w różnych częściach tekstu. W pierwszej kolejności zdający musieli zauważyć, że bohater Tola nie został poproszony bezpośrednio o pomoc, lecz sam zaproponował sprawdzenie uszkodzonego silnika. Następnie należało powiązać informację o jego działaniu z reakcją Włochów, którzy dziękowali mu za rozwiązanie problemu.

Typowe błędy polegały na podawaniu odpowiedzi zbyt ogólnych, np. за допомогу італійцям, за ремонт lub за допомогу з човном, które nie wskazywały, na czym konkretnie polegała pomoc. Pojawiały się również odpowiedzi niezgodne z treścią tekstu, np. за тренування, за фото.

Zadania 5.4.–5.5. okazały się łatwiejsze dla zdających (odpowiednio 90% i 92% poprawnych odpowiedzi).

Zadania 6.1.–6.5. oparte były na tekście dotyczącym nietypowych świąt obchodzonych na świecie. Sprawdzały umiejętność odróżniania informacji o faktach od opinii, znajdowania w tekście określonej informacji oraz określania intencji nadawcy lub autora tekstu.

Zadania 6.1. oraz 6.4., sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji, okazały się dla zdających stosunkowo trudne.

6.1. У Європі чоловіки носили перші краватки-метелики для того, щоб

- A. підкреслити свої бойові досягнення.
- B. вказати на військовий підрозділ.
- C. продемонструвати свій статус.
- ☒ D. закріпити комір піджака.

Fragment tekstu:

Наприклад, 28 серпня – День краватки-метелика. Коли ми чуємо про цей аксесуар, відразу уявляємо світські прийоми та чоловіків у смокінгах із вишуканими метеликами. А чи знали ви, що в Європі краватка-метелик з'явилася понад 400 років тому завдяки хорватським найманцям, які служили у французького короля? Яскраві шийні хустки хорвати зав'язували метеликом навколо коміра піджаків, щоб він не розкривався під час руху, наприклад у бою. Згодом такі хустки стали ознакою приналежності до певного військового підрозділу. Сміливість хорватів у бою та їхні яскраві аксесуари привернули увагу французького двору. Король Людовик XIII захопився цим стилем, і краватка швидко стала символом елегантності та статусу.

6.4. На яке запитання про жувальну гумку немає відповіді в тексті?

- A. Хто придумав першу гумку?
- B. Що входило до складу перших жувальних гумок?
- ☒ C. Чому жувальну гумку могли купити лише дорослі?
- D. Чим відрізнялися перші гумки для дітей від гумок для дорослих?

Fragment tekstu:

23 вересня святкують день народження жувальної гумки – продукту, який давно став звичним. Батьком гумки вважають американця Джона Кертіса зі штату Мен, який у 1848 році розробив рецепт у домашніх умовах і згодом налагодив промислове виробництво. Спершу гумку виготовляли на основі смоли з додаванням парафінових ароматизаторів. У 1871 році фотограф Томас Адамс створив гумку з каучуку, яка виявилася настільки вдалою, що він запатентував автоматичну машину для її виробництва. Завдяки Адамсу ми маємо таке різноманіття жувальної гумки на полицях магазинів. Спочатку гумка була товаром лише для дорослих. Щоб розширити клієнтську аудиторію за рахунок дітей, виробники почали вкладати в обгортки картки із зображенням зірок баскетболу.

Poprawną odpowiedź D. w zadaniu 6.1. wybrało 81% zdających, którzy zrozumieli, że w Europie mężczyźni nosili pierwsze krawaty-muszki po to, żeby nie rozpiął się kołnierz marynarki. Najczęściej wybierana błędna odpowiedź B. okazała się atrakcyjna dla 12% zdających. Mogło to wynikać z faktu, że w tekście wspomniano o tym, iż pierwsze

krawaty-muszki nosili wojskowi. Autor tekstu zwraca jednak uwagę, że dopiero później krawaty zaczęły wskazywać na przynależność do określonego pododdziału wojskowego.

Zadanie 6.4. sprawdzało umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 81% zdających. Zdający musieli przeanalizować wszystkie informacje dotyczące historii gumy do żucia i wskazać pytanie, na które autor nie udzielił odpowiedzi. Trudność polegała na tym, że tekst zawierał wiele szczegółów dotyczących produktu: jego twórców, składników pierwszych gum oraz sposobów zwiększania zainteresowania dzieci tym produktem. Najczęstsze błędy prawdopodobnie wynikały z niedokładnego odczytania fragmentu dotyczącego gum dla dzieci i dorosłych. Tekst wyjaśniał, że producenci zaczęli dodawać do opakowań karty z wizerunkami sportowców, aby przyciągnąć młodszych odbiorców, ale nie przedstawiał różnic między składem lub właściwościami gum dla dzieci i dorosłych.

Zdający dosyć dobrze poradzili sobie zarówno z zadaniem 6.2. sprawdzającym odróżnianie faktów od opinii – 86% poprawnych odpowiedzi, z zadaniem 6.3. sprawdzającym umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji – 98% poprawnych odpowiedzi, jak i z zadaniem 6.5. sprawdzającym umiejętność rozpoznawania intencji nadawcy lub autora wypowiedzi – 97% poprawnych odpowiedzi.

Dość wysokie wyniki maturzyści osiągnęli także w zadaniu 7., które sprawdzało umiejętność rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu. Średni wynik za rozwiązanie tego zadania wyniósł 90%. Przyjrzyjmy się zadaniu 7.3., które okazało się najtrudniejsze.

- A. Навіть бібліотеки відмовлялися надавати доступ до видання.
- B. З цієї кількості більша частина одразу потрапила до бібліотек.
- C. Не дивно, що скористатися цим намагалися нечисті на руку підприємства.
- D. Тому для цієї категорії читачів у 1998 році розробили перше спеціальне видання.
- E. Вони не могли отримати свої копії, допоки англomовна версія не з'явилася в кramницях.

Fragment tekstu:

Деякі рукописи тримали у величезній таємниці. Наприклад, до тексту «Келих вогню» доступу не мали навіть перекладачі. 7.3. E До офіційного відкриття її продажу матеріали суворо охороняли.

Prawidłowo rozwiązało je 75% zdających. Aby poprawnie uzupełnić lukę, należało zrozumieć, że zdanie E. rozwijało informację dotyczącą ograniczonego dostępu do rękopisu. Wskazywał na to zaimek „Вони”, odnoszący się do tłumaczy wspomnianych w poprzednim zdaniu: „до тексту «Келих вогню» доступу не мали навіть перекладачі”. Ponadto zdającym powinien być pomóg zaimek „її” w następnym zdaniu, który gramatycznie odnosi się do rzeczownika „версія” występującego w zdaniu E. Typowym błędem był wybór zdania A. „Навіть бібліотеки відмовлялися надавати доступ до видання”, które również odnosiło się do ograniczonego dostępu, jednak nie pasowało logicznie do informacji o rękopisie i tłumaczach.

Najmniej problemów sprawiło zdającym zadanie 7.2. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 94% zdających. Prawidłowo uzupełnili oni lukę fragmentem **D.**, rozumiejąc, że odnosi się on do sytuacji, w której dla określonej grupy czytelników przygotowano w 1998 roku specjalne wydanie książki.

W części arkusza sprawdzającej znajomość środków językowych (zadania 8.–11.) maturzyści osiągnęli średni wynik 86% punktów. Należy zaznaczyć, że zadania 8. i 9. były zadaniami zamkniętymi, natomiast zadania 10. i 11. były zadaniami otwartymi.

Tegoroczni maturzyści dobrze poradzi sobie z zadaniami zamkniętymi. Średni wynik w zadaniu 8. wyniósł 98%. Najmniej trudności sprawiły maturzystom zadania 8.1. oraz 8.3., w których poprawnych odpowiedzi udzieliło 99% zdających.

Nieco niższy, choć nadal bardzo wysoki wynik maturzyści uzyskali w zadaniu 8.2. (97% poprawnych odpowiedzi). Zdający mieli wybrać prawidłową odpowiedź na pytanie, gdzie można znaleźć nauczycielkę języka ukraińskiego:

X: Де можна знайти вчительку української мови?

Y: Її кабінет поруч із спортзалом. (odpowiedź **B.**)

Trudność mogła wynikać z konieczności odróżnienia informacji dotyczącej lokalizacji od innych zdań związanych z nauczycielką lub językiem ukraińskim. Odpowiedź A. *Вона чудовий викладач.* zawierała ocenę nauczycielki, a odpowiedź C. *Українську мову я знаю добре.* odnosiła się do znajomości języka, ale żadna z nich nie pasowała do zadanego pytania.

Również w zadaniu 9., które wymagało wybrania spośród podanych opcji wyrazu poprawnie uzupełniającego luki w obydwu zdaniach, zdający uzyskali wysokie wyniki (średni wynik – 96%).

Zadania otwarte 10. oraz 11. sprawdzające znajomość środków językowych stanowiły największe wyzwanie dla tegorocznych maturzystów. Średni wynik w zadaniach 10. oraz 11. wyniósł 74%.

Łatwiejsze okazało się zadanie 10., w którym należało uzupełnić luki jednym wyrazem z ramki, tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Zadanie było oparte na krótkim tekście dotyczącym ukraińskiego haftowanego ręcznika (*рушник*), jego znaczenia w kulturze oraz tradycjach. Tegoroczni maturzyści wykazali się znajomością kolokacji *в останню дорогу* w zadaniu 10.1. (92% poprawnych odpowiedzi). Lukę 10.2. wyrazem *втрапив* prawidłowo uzupełniło 85% zdających. Należy nadmienić, że w tym przypadku akceptowana była również odpowiedź *втрачає*. Większe trudności sprawiło maturzystom wstawienie przymiotnika *народних* w zadaniu 10.3. Zostało ono poprawnie rozwiązane przez 81% zdających, którzy rozpozнали właściwe połączenie wyrazowe *народні гуляння*.

Dużym wyzwaniem dla tegorocznych maturzystów okazało się zadanie 11., w którym zdający mieli przetłumaczyć na język ukraiński fragmenty zdań podane w nawiasach. Średni wynik za jego rozwiązanie wyniósł 62%.

11.1. Ми з батьками плануємо влітку відпочити (**nad morzem**) на морі.

11.2. Де можна купити (**pamiątki**) сувеніри для друзів?

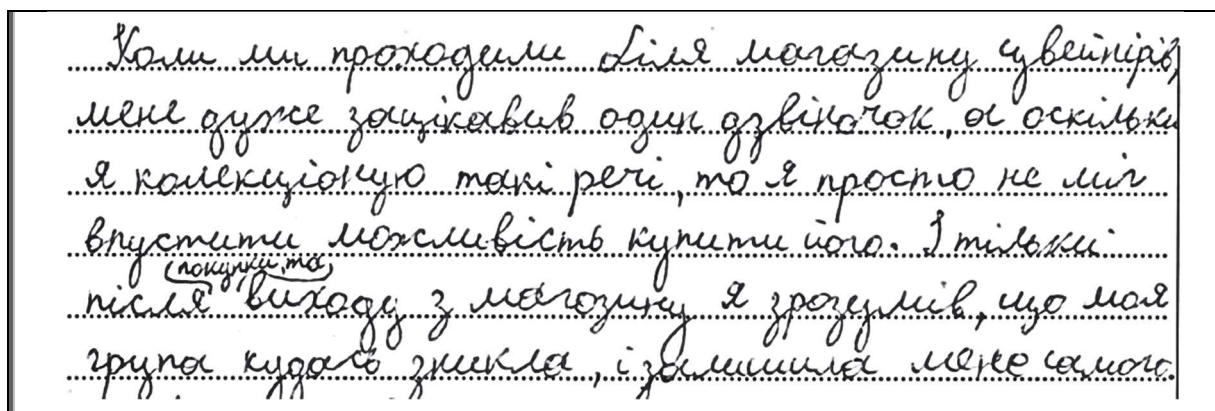
11.3. На жаль, не зможу прийти в четвер, я буду (w delegacji) у відрядженні
цього тижня.

Zdający dobrze poradzi sobie z zadaniami 11.1. i 11.2., w których poprawne odpowiedzi wpisało odpowiednio 87% i 70% maturzystów.

Najtrudniejsze w całym arkuszu okazało się zadanie 11.3. Oczekiwane wyrażenie „у відрядженні” wpisało 29% maturzystów. Niski odsetek poprawnych odpowiedzi wskazywał, że wielu zdających miało trudności z zastosowaniem właściwego wyrażenia leksykalnego w podanym kontekście. Część maturzystów nie rozpoznała, że zdanie wymagało użycia wyrażenia oznaczającego wyjazd służbowy. Wielu maturzystów uzupełniło lukę wyrażeniem „в делегації”. Przyczyną tego mogło być podobieństwo tego wyrażenia do polskiego „w delegacji”. W języku ukraińskim wyraz *делегация* oznacza jednak grupę osób reprezentujących państwo, organizację lub inną instytucję, a nie wyjazd służbowy, dlatego odpowiedź ta nie mogła zostać uznana za poprawną. W zadaniu wymagana była pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna, dlatego odpowiedzi zawierające błędy ortograficzne, np. „у відряджені”, nie były uznawane za poprawne.

W obszarze tworzenia wypowiedzi pisemnej tegoroczni maturzyści osiągnęli średni wynik 76% punktów.

W kryterium treści zdający uzyskali średnio 67% punktów. Tegoroczni maturzyści pisali e-mail do kolegi z Ukrainy na temat sytuacji, w której podczas zagranicznej wycieczki szkolnej odłączyli się od grupy i potrzebowali pomocy. Pierwszy podpunkt polecenia – *poinformuj, co się stało, że odłączyłeś/odłączyłaś się od grupy* – okazał się jednym z łatwiejszych. Zdający najczęściej pisali, że zatrzymali się w sklepie, zgubili drogę lub robili zdjęcia. Jeden z takich powodów pokazuje poniższy przykład.

..... Коли ми проходили біля магазину, здебільшого мене дуже зацікавив один озвінчочок, а оскільки я колекціоную такі речі, то я просто не міг впустити можливість купити його. І тільки після ^(покинув мене) виходу з магазину я зрозумів, що моя група кудись зникла, і залишилася лише самотою.

W części prac sposób realizacji tego podpunktu polecenia nie zawsze pozwalał jednoznacznie stwierdzić, czy zdający przedstawiali przyczyny odłączenia się od grupy, czy też opisywali swoje działania już po tym zdarzeniu. Problem ten ilustruje poniższy przykład.

Лігчас проуляючи містом я
побачив магазин з традиційними
аутентичними сувенірами. Мені
одразу ж захотілось придбати кимх
рідної роботи, для моєї мамки.

Zdający napisał, że podczas spaceru po mieście zobaczył sklep z tradycyjnymi pamiątkami i postanowił kupić prezenty dla rodziny. Z kontekstu można wywnioskować, że zatrzymanie się w sklepie mogło doprowadzić do odłączenia od grupy, jednak informacja ta nie została wyrażona jednoznacznie. W takich sytuacjach realizacja tego podpunktu polecenia klasyfikowana była na poziom niższy.

W niektórych pracach zdający nie uwzględniali wszystkich elementów sytuacji określonej w poleceniu. Zdarzały się wypowiedzi, w których maturzyści opisywali wycieczkę do miasta położonego w Polsce, np. do Warszawy, mimo że polecenie wyraźnie wskazywało, że była to zagraniczna wycieczka szkolna.

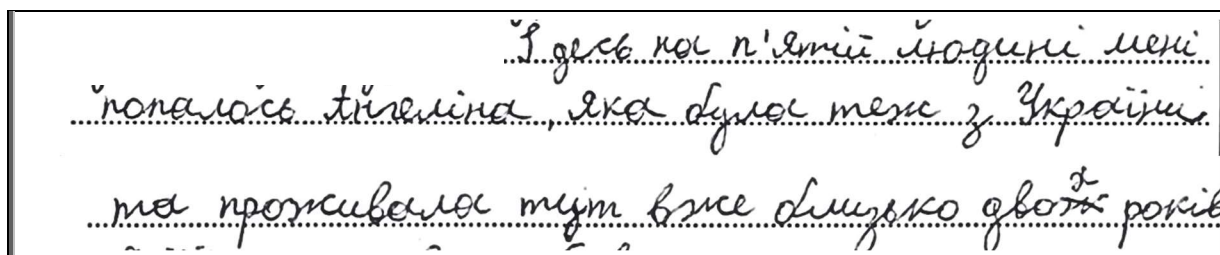
Ми на три дні виїхали до Варшави і одного
разу коли ми були в класі на прогулянку,
я забувся на дзвінок і коли я одержав
мого класу. Мене не було. Спочатку я проки

Tego rodzaju realizacja była traktowana jako błąd logiczny i zaznaczana przez egzaminatorów falistą linią. Błędy tego typu świadczą o nieuważnym przeczytaniu polecenia i mogą wpływać na ocenę spójności i logiki wypowiedzi.

Drugi podpunkt polecenia – *напишіть, як zareagували/zareagowała в тій ситуації* – nie sprawiał zdającym większych trudności. Maturzyści najczęściej opisywali swoje emocje, wskazując, że byli przestraszeni, zaniepokojeni, zdezorientowani lub wpadli w panikę. Wielu zdających rozwijało ten podpunkt, opisując podjęte działania, takie jak poszukiwanie osób, które mogły udzielić pomocy, próby odnalezienia grupy czy zwrócenie się do przechodniów. Zdarzały się także prace, w których zdający wspominali, że zaczęli płakać lub odczuwali silny stres. Poniższy przykład zaczerpnięty z pracy zdającego ilustruje rozwiniętą realizację drugiego podpunktu polecenia. Oprócz opisanie emocji zdający przedstawił również swoje działania podjęte po odłączeniu się od grupy.

Спочатку
відчула паніку і навіть трохи злякалась,
тому постаралась самостійно знайти знайомих
людей. В процесі, я випадково зіткнулась з

Trzeci podpunkt polecenia – *opisz osobę, która udzieliła Ci pomocy* – sprawił zdającym największą trudność. Często pojawiały się prace, w których zdający ograniczali się jedynie do stwierdzenia, że była to osoba z Ukrainy.

Tego typu informacje nie były uznawane za opis osoby. Zgodnie z zasadami oceniania, informacje o narodowości lub pochodzeniu mogły pełnić jedynie funkcję rozwijającą, pod warunkiem, że został zrealizowany kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli opisana została osoba.

Realizując ostatni podpunkt polecenia – *wyjaśnij, na czym polegała pomoc tej osoby* – część zdających niewłaściwie interpretowała wymagany element wypowiedzi i opisywała własne działania zamiast działań osoby, do której zwróciła się o pomoc. Takie realizacje tego podpunktu nie były akceptowane.

W kryterium spójności i logiki wypowiedzi zdający uzyskali dość wysoki średni wynik (90%), co oznacza, że większość prac była spójna i logiczna. Natomiast niższe były wyniki w kryterium zakresu środków językowych oraz poprawności środków językowych (odpowiednio: 78% i 83% punktów). W wielu wypowiedziach maturzyści popełniali liczne błędy językowe. Niepoprawnie użyte struktury gramatyczne mogły mieć też negatywny wpływ na ocenę pracy w kryterium zakresu środków językowych.

Poziom rozszerzony

Absolwenci, którzy przystąpili do egzaminu na poziomie rozszerzonym, uzyskali średnio 83% punktów za rozwiązywanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym.

Zdający osiągnęli najwyższe wyniki za zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu (średni wynik – 93%) oraz za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 91%). Trudniejsze okazały się zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 83%), a najniższy wynik maturzyści uzyskali za zadanie sprawdzające tworzenie wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 62%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający bardzo dobrze poradzili sobie z zadaniami zamkniętymi sprawdzającymi umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (zadania 1.3.–1.5., 2.1.–2.4.). Średni wynik wyniósł 98%.

Nieco niższy wynik maturzyści osiągnęli w zadaniach sprawdzających ogólne rozumienie wypowiedzi. Zadanie 1.1. sprawdzało umiejętność określania kontekstu wypowiedzi. Zadanie to było oparte na wypowiedzi konsultanta bankowego. Poprawną odpowiedź **C.** wybrało 82% zdających. Maturzyści rozpoznali kluczowe fragmenty wskazujące na konsultanta bankowego, takie jak: „otwarcie rachunku”, „klientom”, „dokumentacja finansowa” czy „śledzenie transakcji”. Najczęściej wybieraną błędną odpowiedzią była opcja A. (inspektor policji). Ten wybór mógł wynikać z faktu, że w tekście pojawiają się informacje dotyczące cyberprzestępczości, zagrożeń w sieci oraz współpracy z organami ścigania. Zdający, koncentrując się na tematyce bezpieczeństwa i ochrony danych, mogli błędnie utożsamić nadawcę z pracownikiem policji.

Znacznie większym wyzwaniem dla tegorocznych maturzystów okazało się zadanie otwarte (zadanie 3.), które wymagało od zdających odpowiedzi na pytania dotyczące pewnej kolekcjonerki. Wyniki uzyskane za poszczególne zadania były zróżnicowane – od 79% do 93%, a średni wynik wyniósł 86%.

Najwięcej trudności sprawiło zdającym udzielenie odpowiedzi na pytanie 3.3.

3.3. Яка колекція Вікторії була першою?

Fragment transkrypcji:

Наразі дівчина є щасливою власницею більше ніж 500 ялинкових прикрас усіх кольорів і видів. Поштовхом для створення цієї колекції стало святкування Нового року в маминої сестри ще в студентські роки. Вікторія по-дитячому розчулилась, впізнавши кульки, які колись належали ще її бабусі. Тітка, помітивши росу в очах дорослої племінниці, хутко зняла з шафи цілу валізу іграшок і віддала їй. Кожній виявилось щонайменше 50 років.

Але це не єдина колекція Вікторії. Ще зі школи дівчина збирає слоників, мріє перевершити рекорд України. Звідки такий потяг до збирання речей? Насправді, її любов до колекціонування неочікувано проявилася ще в дитячому садочку: їй сподобалися поштові марки зі старих листів, і вона почала бережно складати їх в альбоми. Дівчина любить демонструвати їх своїм племінникам і розповідати про історію кожної з них.

Poprawnej odpowiedzi udzieliło 79% maturzystów, co wskazuje na to, że większość zdających właściwie zidentyfikowała pierwszą kolekcję Wiktorii. Zdający potrafili odnaleźć informację, że zainteresowanie kolekcjonowaniem pojawiło się już w dzieciństwie, kiedy dziewczyna zaczęła zbierać znaczki pocztowe ze starych listów i przechowywać je w albumach. Trudność zadania mogła wynikać z faktu, że w tekście pojawiały się informacje dotyczące kilku kolekcji bohaterki. Wypowiedź koncentruje się przede wszystkim na kolekcji ozdób choinkowych, która liczy obecnie ponad 500 egzemplarzy, dlatego część zdających mogła uznać ją za pierwszą kolekcję Wiktorii. Jednak informacja o zbieraniu bombek odnosi się do późniejszego etapu życia dziewczyny – impuls do stworzenia tej kolekcji pojawił się dopiero w czasie studiów.

W tej części arkusza sprawdzana była także umiejętność odróżniania informacji o faktach od opinii – zadanie 1.2.

1.2. Яке з речень є фактом, а не суб'єктивною думкою?

- A. У замку Бран довгий час мешкав Влад Цепеш.
- ☒ B. Замок Бран було зведено з метою захисту місцевості.
- C. Відвідування замку Бран надихнуло письменника на створення роману.

Fragment transkrypcji:

Текст 2.

Вітаю вас, любителі пригодницького туризму! В ефірі Тревел-радіо. Сьогодні ми вирушаємо до Румунії – до замку Бран, відомого як лігво графа Дракули. Чому ж саме цей замок асоціюється з таємничим персонажем? Відповідь прихована в популярності однойменного твору Брема Стокера, де описано похмуру фортецю, помешкання кровожерливого вампіра. Прототип Дракули, Влад Цепеш, відомий своєю жорстокістю, міг перебувати в цьому замку під час своїх військових походів. А сам автор, як не дивно, ніколи не був у Румунії, але його уява намалювала образ, що повністю відповідав виглядові замку Бран, і зробив його справжнім туристичним магнітом. Згідно з історичними документами, що збереглися, замок був побудований у 14 столітті як оборонна споруда. Тут вціліли підземні переходи, які слугували для переховування та швидкого пересування вояків. А сьогодні в цих темних лабіринтах відвідувачам нерідко ввижаються сліди містичних ритуалів.

Poprawną odpowiedź **B.** wybrało 91% zdających.

Najczęściej wybieranym dystraktorem była odpowiedź A. Jej wybór mógł wynikać z tego, że w tekście pojawia się informacja o związku zamku z postacią Włada Cepiesza oraz o jego możliwym pobycie w tym miejscu podczas wypraw wojennych. Zdający prawdopodobnie potraktowali tę informację jako fakt historyczny. Jednak tekst nie potwierdza jednoznacznie, że Wład Cepiesz mieszkał w zamku, lecz jedynie wskazuje na możliwość jego obecności w tym miejscu.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych sprawdzane były różne umiejętności. Zdający bardzo dobrze poradzili sobie z rozwiązywaniem zadań zamkniętych w tej części arkusza.

Zadanie 5. sprawdzało umiejętność rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu. Zadanie oparte było na tekście dotyczącym Wielkiego Wyścigu Miłosierdzia – akcji dostarczenia surowicy do miasta Nome na Alasce z wykorzystaniem psich zaprzęgów. Wyniki za poszczególne zadania 5.1.–5.5. były bardzo wysokie – od 95% do 98% (średni wynik 97%).

Wysoki był wynik zdających za zadanie 4.1. sprawdzające umiejętność wyciągania wniosków z informacji zawartych w tekście (96% poprawnych odpowiedzi).

Maturzyści dobrze poradzi sobie również zadaniami 4.2., 4.3., 4.5., 6.1., 6.2., sprawdzającymi znajdowanie w tekście określonych informacji (średni wynik 87%). Wyniki uzyskane za poszczególne zadania były zróżnicowane. Zadania zamknięte sprawdzające tę umiejętność nie sprawiły zdającym większych trudności (od 96% do 99% poprawnych odpowiedzi). Natomiast zadanie 6.4. sprawdzające tę samą umiejętność okazało się dla zdających dość trudnym.

Fragment tekstu:

ЗНАЙОМСТВО З ВІДЬМОЮ
(уривок)

За О. Бовкуном

Після того, як ми побили горщики з керівництвом і мене турнули з роботи, я спробував втілити в життя мрію дитинства і написати бестселер. Робота над високохудожнім твором всього мого життя йшла повільно, і мій однокласник запропонував відволіктися ненадовго та змінити вектор уваги. Конкурс, у якому він порадив мені взяти участь, називався «Знайомство з відьмою». Потрібно було написати невелике оповідання. Вимоги були невеликі, і я подумав, що на чотири машинописні листки тексту мого таланту повинно вистачити.

«Навіщо вигадувати знайомство з відьмою, коли можна насправді з нею познайомитися?» – подумав я. Зазирнувши до мережі у пошуку містики і чаклунства, побачив, що довго шукати не потрібно. Тут, куди не плюнь, – самі відьми. Але досвідченого генія клавіатури не проведеш. Це ж і дитині зрозуміло, що всі вони позакидали вудки у ставок інтернету, щоб спіймати наївних дурнів і отримати від них трохи грошенят. Знайти відьму можна лише через тинісний радіо. Я зв'язався зі старою знайомою Людмилою, що колись давно по секрету розповіла мені, начебто їй у її вдалому шлюбі допомогла саме відьма. І вона наступного дня надала мені умови можливої зустрічі зі Стеллою.

Тож мені належало назавтра, в обідню пору, прийти в парк і, обходячи його по периметру, зробити три кола. Якщо Стелла захоче зі мною поспілкуватися, то наша зустріч відбудеться.

Коли я почув своє ім'я, я якраз скінчив огляд площадки кафе в парку й повернув голову в бік дороги.

– Стелло? Скажи, чому ти погодилася прийти на зустріч?

– О, запитання правильне ставиш. Зазвичай, я не страждаю тим, що ходжу на побачення з хоч і симпатичними, але молодими й наївними парубками. Вік у мене вже не той, щоб по хлопцях бігати. Коли Людмила мені передала твоє прохання, я думала відмовитися, але подивилася трохи й побачила, що ти можеш стати мені в нагоді. Баш на баш, так би мовити. Отже слухай. У мене підростає правнучка. Невдовзі я передам їй свій дар і піду собі. Рівно через тринадцять років і чотири дні

від сьогоднішньої дати до тебе звернеться один чоловік. Твоя частина угоди полягає в тому, щоб порадити йому звернутися по допомогу саме до моєї правнучки і передати йому її візитівку. Ось цю.

На стіл переді мною лягла пластикова візитівка.

– Ти все зрозумів?

– Ну... це трохи дивно, але... зрозумів.

Fragment zadania:

6.4. Яке речення має підтвердження в тексті?

- A. Стелла дала Валерію свою візитівку.
- B. Валерій запропонував відьмі зустрітися в парку.
- ☒ C. Валерій здавна прагнув написати твір, який підкорить серця читачів.
- D. Валерій шукав відьму, яка змогла б допомогти йому у щасливому шлюбі.

Poprawnej odpowiedzi udzieliło 66% zdających. Poprawna odpowiedź **C.** wynikała z początkowej części tekstu, w której Walery mówi, że po utracie pracy postanowił spełnić marzenie z dzieciństwa i napisać bestseller. Najczęściej wybieranym dystraktorem była odpowiedź A. Jej wybór mógł wynikać z bezpośredniego występowania tej informacji w tekście – bohater otrzymał od Stelli plastikową wizytówkę, która została mu przekazana jako element umowy, jednak nie była to wizytówka Stelli, lecz jej wnuczki. Zdający, którzy wybrali dystraktor A., prawdopodobnie skupili się na łatwo zauważalnym szczególe zamiast na dokładnym sprawdzeniu, czy całe zdanie odpowiada informacjom zawartym w tekście.

Nieco trudniejsze okazały się zadania otwarte (6.5.–6.8.), oparte na tekście o Mary Poppins. Spośród nich największą trudność sprawiło zadanie 6.8., które sprawdzało umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (63% poprawnych odpowiedzi). Zadanie wymagało zrozumienia emocjonalnego stosunku autorki do ekranizacji, a nie jedynie odnalezienia informacji o jej reakcji podczas premiery. Część zdających mogła błędnie uznać, że łzy pisarki były wyrazem wzruszenia lub zachwyty nad filmem. Tymczasem tekst wyraźnie wskazuje, że Travers płakała z powodu głębokiego rozczarowania tym, że twórcy filmu zniekształcili bliską jej historię. Trudność mogła wynikać z konieczności interpretacji emocji bohaterki oraz odróżnienia pozytywnej reakcji widza od reakcji osoby, której dzieło zostało – jej zdaniem – zmienione wbrew pierwotnej idei.

W obszarze znajomości środków językowych średni wynik wyniósł 83%. Zdający dobrze poradzili sobie z zadaniem 7. (średni wynik – 87%). Najtrudniejszym okazało się zadanie 7.2. (49% poprawnych odpowiedzi). *Вони часто збираються у спортивні групи, щоб ділитися знаннями, обмінюватися ідеями та 7.2. _____ участь у різних розважальних заходах і конкурсах.* Rozwiązanie tego zadania wymagało znajomości wyrażenia *брати участь*, oznaczającego „uczestniczyć w czymś”. Najczęściej wybieranym błędnym rozwiązaniem była odpowiedź B. *приїмату* (50%). Wybór tego dystraktora mógł wynikać z interferencji językowej. Zdający mogli uznać, że czasownik *приїмату* jest właściwym odpowiednikiem polskiego „przyjmować” i połączyć go z rzeczownikiem *участь*. Tymczasem w języku ukraińskim poprawną konstrukcją jest wyłącznie *брати участь*, a połączenie *приїмату участь* jest błędne.

Średni wynik za zadania otwarte wyniósł 80% punktów możliwych do zdobycia, przy czym widoczna jest wyraźna dysproporcja między rezultatami za zadania 8. i 9. – odpowiednio 88% i 72%.

Zadanie 8. było oparte na tekście z lukami. Każdą z nich należało uzupełnić jednym wyrazem, przekształcając wyraz podany w nawiasie.

Najtrudniejsza okazała się luka 8.1. *оскільки в інтер'єрі використано 8.1. _____ із Закарпаття сіль*. Poprawną odpowiedź *привезену* wpisało 75% zdających. Rozwiązanie tego zadania wymagało utworzenia imiesłowu biernego od czasownika *привезти* oraz zastosowania go w odpowiedniej formie gramatycznej w połączeniu z rzeczownikiem *сіль*. Trudność tego zadania mogła wynikać z konieczności rozpoznania funkcji wyrazu w zdaniu. Zdający musieli nie tylko znać zasady tworzenia imiesłowów, ale także poprawnie dopasować końcówkę gramatyczną do określanego rzeczownika.

Wyniki wskazują, że zdający na ogół dobrze radzili sobie z odmianą rzeczowników i przymiotników, natomiast większym wyzwaniem okazało się tworzenie form pochodnych, szczególnie imiesłowów, wymagających jednoczesnego zastosowania zasad słotwórczych i gramatycznych.

Zadanie 9., które wymagało uzupełnienia luk w zdaniach z wykorzystaniem wyrazów podanych w nawiasach, okazało się jednym z najtrudniejszych w arkuszu egzaminacyjnym. Zdający musieli wykazać się znajomością odmiany części mowy, rekcji czasowników oraz poprawnego stosowania przyimków.

Najłatwiejsze okazały się zadania 9.1. i 9.4. (po 83% poprawnych odpowiedzi). W zadaniu 9.1. należało zastosować poprawną formę rzeczownika w liczbie mnogiej w miejscowniku po czasowniku *захоплюватися* oraz odpowiednio odmienić przymiotnik. Zdający musieli rozpoznać konstrukcję *захоплюватися іздою на гірських велосипедах* i poprawnie zastosować wymagany przypadek gramatyczny. W zadaniu 9.4. należało utworzyć poprawną konstrukcję po czasowniku *дбати* oraz zastosować rzeczownik w odpowiednim przypadku.

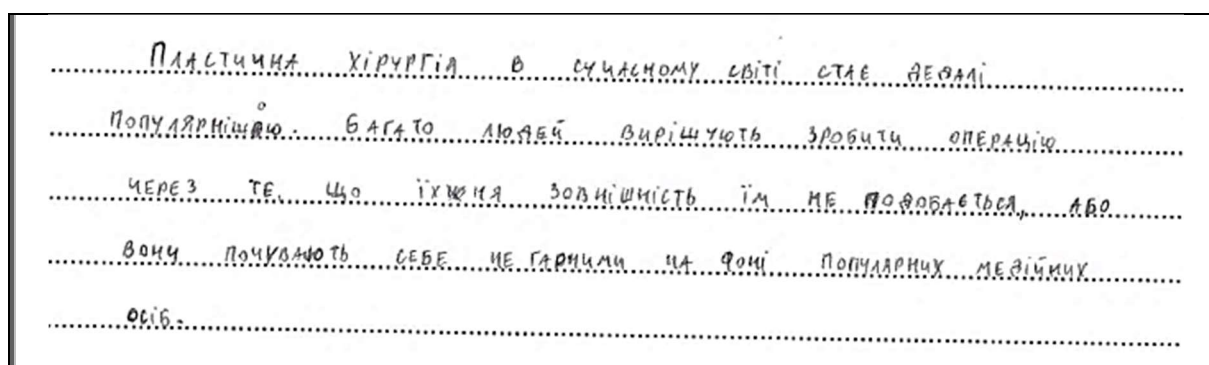
Najtrudniejsze okazało się zadanie 9.2. Właściwej odpowiedzi udzieliło 43% zdających. Aby poprawnie wykonać to zadanie, należało znać rekcję czasownika *нагородити* oraz zastosować właściwe formy gramatyczne wyrazów *урядова* i *медаль*. Poprawne rozwiązanie wymagało utworzenia konstrukcji *нагородити урядовою медаллю*, czyli użycia narzędnika rzeczownika rodzaju żeńskiego oraz odpowiedniej formy przymiotnika. Trudność zadania mogła wynikać z konieczności jednoczesnego zastosowania kilku zasad gramatycznych: rozpoznania wymaganej rekcji czasownika, wyboru odpowiedniego przypadku oraz dostosowania końcówek przymiotnika i rzeczownika. Zdający mogli popełniać błędy, stosując formę biernika (*урядову медаль*) zamiast wymaganej przez czasownik formy narzędnika (*урядовою медаллю*).

Ostatnią częścią arkusza była wypowiedź pisemna. Zdający mieli do wyboru napisanie rozprawki lub artykułu. W przypadku rozprawki maturzyści mieli wyrazić swoją opinię na temat zabiegów chirurgii plastycznej oraz przeanalizować ich wpływ na wygląd i zdrowie człowieka. Natomiast w artykule do lokalnej gazety zdający opisywali zdarzenie będące skutkiem nieodpowiedzialnego zachowania podczas jazdy na hulajnodze oraz proponowali akcję promującą bezpieczne korzystanie z hulajnóg. Zdający uzyskali średnio 54% punktów za zgodność z poleceniem, 70% za spójność i logikę wypowiedzi, 64% za zakres środków językowych oraz 66% za poprawność środków językowych.

Najwyższy wynik maturzyści uzyskali w kryterium spójności i logiki wypowiedzi, co wskazuje, że zazwyczaj potrafili uporządkować swoje myśli i stosowali podstawowe wskaźniki zespolenia tekstu, takie jak *по-перше, з одного боку, крім того, отже*. Trudności pojawiały się w pracach, w których argumenty nie wynikały logicznie z przedstawionej tezy lub poszczególne części wypowiedzi były jedynie luźnym zestawieniem opinii.

Najczęściej występującą trudnością podczas tworzenia wypowiedzi było sformułowanie tezy zgodnej z tematem. Maturzyści mieli problem z formułowaniem stanowiska wyrażającego poparcie dla zabiegów chirurgii plastycznej i/lub sprzeciw wobec nich. Zdarzały się również tezy zbyt ogólne, np. odnoszące się wyłącznie do tego, że „wygląd jest ważny”, bez wyraźnego nawiązania do chirurgii plastycznej.

Poniższy przykład ilustruje wstęp, w którym zdający nawiązali do tematu rozprawki, ale nie przedstawili własnego stanowiska. W konsekwencji nie sformułowali tezy, co skutkowało zakwalifikowaniem wstępu na poziom 0.

Często popełnianym błędem było formułowanie tezy w postaci pytania otwartego, np. *Чи варто піддаватися комплексам і лягати на хірургічний стіл заради краси?* Taka teza nie zapowiadała oczekiwanej struktury rozprawki i była uznawana za odbiegającą od tematu.

W części argumentacyjnej zdający najczęściej wskazywali, że zabiegi chirurgii plastycznej pozwalają ludziom pozbyć się kompleksów, zwiększyć pewność siebie oraz poprawić wygląd po wypadkach lub chorobach. Piszący, którzy zajmowali stanowisko przeciwne, zwracali uwagę przede wszystkim na ryzyko powikłań, ból, koszty zabiegów oraz możliwość uzależnienia od kolejnych operacji. Rzadziej pojawiały się bardziej pogłębione argumenty dotyczące wpływu presji społecznej i kultu idealnego wyglądu na decyzje ludzi poddających się takim zabiegom.

Najczęściej pojawiające się trudności podczas pisania rozprawki dotyczyły niepełnej realizacji tematu, w tym pominięcia jednego z wymaganych aspektów: wpływu chirurgii plastycznej na wygląd oraz na zdrowie człowieka. Część zdających koncentrowała się wyłącznie na korzyściach lub wadach związanych z poprawą wyglądu, pomijając konsekwencje zdrowotne. Zdarzały się również prace, w których teza była wyrażona, ale argumentacja nie odnosiła się bezpośrednio do problemu zawartego w temacie.

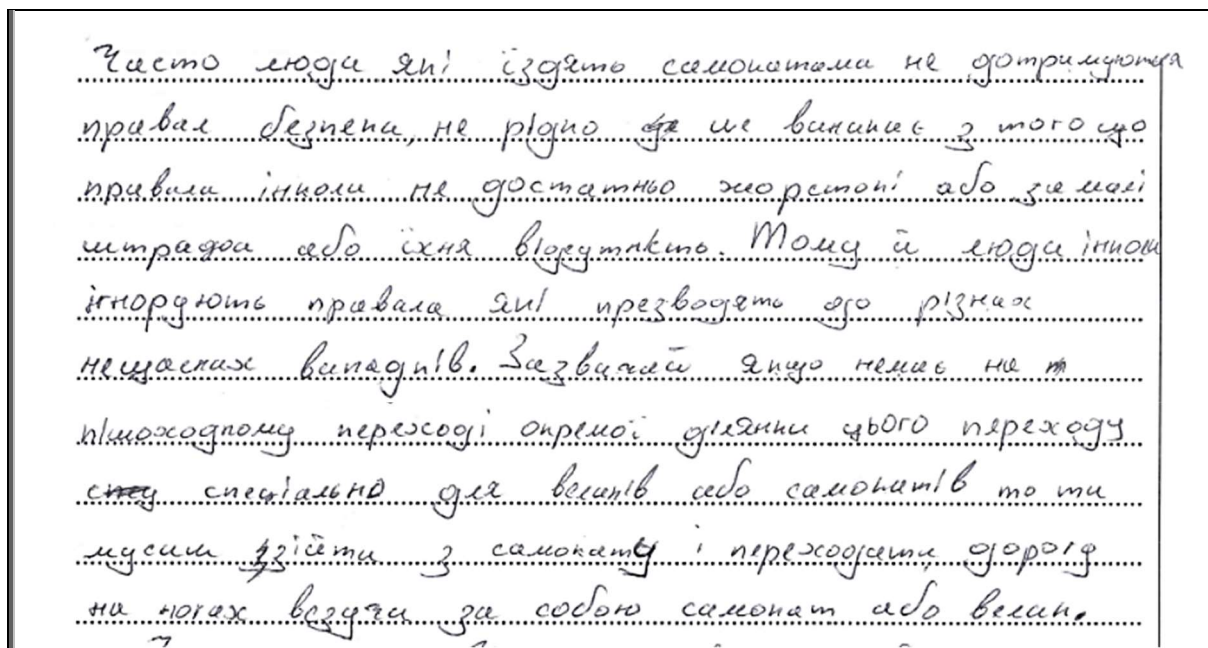
Сучасне суспільство має певний вплив
 на інтернет та соціальних мережах. Можливо
 можна бачити життя відомих осіб,
 і знімають фотографії їх садиб. Не уявляючи
 цього вона починає порівнювати себе з іншими,
 бачити в собі вади, ~~яких~~ ^{яких} насправді немає існує.

Analiza prac pokazuje, że część zdających miała trudności z rozwinięciem argumentów. Często ograniczali się oni do ogólnych stwierdzeń, np. że „operacje mogą być dobre, ponieważ człowiek wygląda lepiej” albo „mogą być niebezpieczne dla zdrowia”, bez wyjaśnienia przyczyn i konsekwencji tych zjawisk. Przykład poniżej ilustruje taką powierzchowną realizację elementu.

Почему на мою личность влияют, так
 важно, почему это в жизни, как когда
 ждала від пожежі, хімічних субстанцій
 або інших факторів, які від неї залежать,
 можуть погіршити або цікаво змінити
 зовнішність цієї ~~особи~~ особи. Тому для
 цього щоб перевірити особу, która ~~ост~~
 рахувалася, такий вигляд, як вона ~~ост~~
 зробити, те що ~~ост~~ ^{застосує} ~~ост~~ ^{попращавалася}.

Część maturzystów, realizując zadanie 10., zdecydowała się na wybór artykułu. Forma artykułu wymaga, aby wstęp był nie tylko zgodny z tematem, ale również oryginalny, wzbudzający ciekawość czytelnika. Analiza prac zdających pokazuje, że przeważnie redagowali oni wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne, mało intrygujące. Zdający często ograniczali się do ogólnego przedstawienia problemu, np. informowali, że „w dzisiejszych czasach wiele osób korzysta z hulajnóg” lub że „bezpieczeństwo na drodze jest bardzo ważne”. Tymczasem artykuł powinien rozpoczynać się w sposób zachęcający do dalszego czytania, np. poprzez opis nietypowego zdarzenia, pytanie skierowane do czytelnika lub krótką refleksję odnoszącą się do przedstawianego problemu.

Wpływ na obniżenie punktacji w kryterium zgodności z poleceniem miały także usterki w zakresie wymaganych elementów formy. Niektóre prace nie były zatytułowane, co w przypadku artykułu jest elementem obligatoryjnym. Przykład poniżej ilustruje początek artykułu bez tytułu.

Na stosunkowo niski wynik w kryterium zgodności z poleceniem miały również wpływ usterki na poziomie formy wypowiedzi. Najczęstsze z nich to brak tytułu lub tezy (a czasami jej niewłaściwe umiejscowienie). Zdarzało się również, że zdający nie zachowywali właściwych proporcji wstępu, rozwinięcia i zakończenia pracy oraz zapominali o wydzieleniu merytorycznie uzasadnionych akapitów.

Realizując pierwszy element polecenia, czyli opisując zdarzenie będące skutkiem niebezpiecznego zachowania użytkownika hulajnogi, zdający najczęściej przedstawiali wypadki drogowe, zderzenia z pieszymi lub innymi uczestnikami ruchu oraz konsekwencje takich zdarzeń, np. obrażenia ciała lub konieczność hospitalizacji. W wielu pracach pojawiały się również odniesienia do nieprzestrzegania podstawowych zasad bezpieczeństwa, takich jak nadmierna prędkość, jazda bez kasku, korzystanie z telefonu podczas poruszania się hulajnogą czy ignorowanie przepisów ruchu drogowego.

Realizując drugi element polecenia, czyli proponowanie akcji promującej bezpieczne korzystanie z hulajnóg, maturzyści najczęściej wskazywali kampanie informacyjne, plakaty, spotkania edukacyjne w szkołach oraz działania prowadzone w mediach społecznościowych. Proponowali także organizowanie szkoleń dotyczących bezpieczeństwa, rozdawanie materiałów informacyjnych oraz przypominanie użytkownikom o konieczności przestrzegania przepisów. Wśród propozycji pojawiały się również współpraca ze szkołami i policją oraz organizowanie dni poświęconych bezpiecznej jeździe.

Podsumowując, zdający zazwyczaj potrafili zrealizować główne elementy treściowe artykułu, jednak największym wyzwaniem było zachowanie wymogów formy.

Aby osiągnąć wyższe wyniki, maturzyści powinni zwracać większą uwagę na równomierne omówienie wszystkich elementów polecenia oraz rozwijanie argumentów poprzez wskazywanie przyczyn, skutków i konkretnych przykładów.

Średnie wyniki uzyskane za zakres środków językowych oraz poprawność środków językowych były stosunkowo wysokie. Prace większości zdających charakteryzowały się szerokim zakresem środków językowych i naturalnością użytych struktur leksykalno-gramatycznych.

W kryterium zakresu środków językowych maturzyści uzyskali średnio 64% punktów. Większość zdających posługiwała się słownictwem wystarczającym do realizacji elementów tematu, jednak zakres używanych struktur był często ograniczony. Dominowały podstawowe wyrażenia służące wyrażaniu opinii i porządkowaniu argumentacji. W lepszych pracach pojawiało się bardziej precyzyjne słownictwo związane ze zdrowiem, psychiką człowieka oraz konsekwencjami medycznymi zabiegów.

Średni wynik w kryterium poprawności środków językowych wyniósł 66%. Najczęściej występujące błędy dotyczyły odmiany wyrazów, rekcji czasowników, wpływu interferencji językowej na konstrukcję zdań oraz niepoprawnego użycia niektórych związków wyrazowych. W większości przypadków błędy nie zakłócały komunikacji, jednak w słabszych pracach ich nagromadzenie utrudniało zrozumienie wypowiedzi.

Większość zdających nie posługiwała się dość bogatym zakresem środków językowych, ale najczęściej był on zadowalający i na tyle precyzyjny, że umożliwiał przekazanie wymaganych informacji. W niektórych pracach poziom umiejętności językowych był zauważalnie niższy. W takich przypadkach błędy językowe i ortograficzne często zakłócały komunikację.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach.

- ❖ W zadaniach zamkniętych sprawdzających rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych zdający niejednokrotnie koncentrowali się na pojedynczych wyrazach lub wyrażeniach powtarzających się w tekście i w zadaniu, pomijając kontekst, w którym one występowały. Warto zatem zwracać uwagę uczniów na konieczność wnikliwej analizy zależności między tekstem a poleceniem oraz na sprawdzanie, czy wybrana odpowiedź odpowiada sensowi całej wypowiedzi.
- ❖ Trudniejsze okazywały się zadania otwarte sprawdzające rozumienie tekstu słuchanego oraz czytanego. Zdający mieli trudności z precyzyjnym formułowaniem odpowiedzi na podstawie informacji zawartych w tekście, a także z właściwym doбором wyrażen leksykalnych i struktur gramatycznych. W pracy z uczniami należy podkreślać, że odpowiedź musi być zgodna z tekstem, jednoznaczna i komunikatywna.
- ❖ Trudności sprawiały również zadania sprawdzające znajomość środków językowych. Część zdających opierała swoje odpowiedzi na podobieństwie wyrazów i wyrażen w języku ukraińskim i polskim, co prowadziło do błędnych rozwiązań. Warto zatem rozwijać znajomość typowych połączeń wyrazowych oraz zwracać szczególną uwagę na różnice między obu językami, zwłaszcza w przypadku wyrażen pozornie podobnych.
- ❖ Dużym wyzwaniem dla maturzystów było tworzenie wypowiedzi pisemnej. Trudności dotyczyły przede wszystkim pełnej realizacji wszystkich elementów polecenia, formułowania stanowiska oraz właściwego rozwijania poszczególnych elementów treści. Warto uczyć maturzystów, aby przed rozpoczęciem pisania dokładnie analizowali temat, wyodrębniali wszystkie elementy polecenia i planowali sposób ich realizacji.
- ❖ W wypowiedziach argumentacyjnych szczególną uwagę należy zwrócić na formułowanie tezy zgodnej z tematem oraz zachowanie spójności między stanowiskiem, argumentacją i zakończeniem. W pracach pojawiały się tezy zbyt ogólne lub niespójne z dalszą częścią wypowiedzi. Omawianie z uczniami kryteriów oceniania oraz analiza przykładowych prac mogą pomóc im uniknąć tego rodzaju błędów.
- ❖ Najczęściej zaobserwowane usterki w wypowiedziach pisemnych na poziomie rozszerzonym to nieprawidłowo zredagowana teza w rozprawce (niezapowiadająca typu rozprawki), teza i/lub zakończenie niezgodne z treścią wypowiedzi (np. teza jednostronna, a argumentacja w rozwinięciu „za i przeciw”). Bardzo często maturzyści stawiali tezę w formie pytania otwartego, co oznaczało, że egzaminator nie wiedział, jakie jest stanowisko zdającego i zgodnie z zasadami oceniania musiał uznać taką tezę za „odbiegającą od tematu”. Częstą usterką zaobserwowaną w artykułach był brak tytułu lub zakończenia. Aby uniknąć takich błędów, należy szczegółowo omawiać z uczniami kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych. Znając te kryteria, zdający unikną błędów, które mogą wpłynąć negatywnie na ocenę ich wypowiedzi.

- ❖ W przypadku wypowiedzi pisemnych warto zwrócić uwagę uczniów na to, aby działali w sposób planowy. Zdarza się, że maturzyści pomijają w swoich wypowiedziach elementy kluczowe dla pełnej realizacji tematu lub realizują je pobieżnie. Warto uświadamiać im, że napisanie pracy egzaminacyjnej musi być poprzedzone dokładną analizą tematu, przemyśleniem struktury wypowiedzi, doбором odpowiednich argumentów. Zapoznanie uczniów z kryteriami oceniania wypowiedzi pisemnej może sprawić, że uda im się uniknąć błędów, które mogą skutkować utratą punktów.